

[J. Chr. Jensen.]

under een Ledelse, hvorved Staten efterhaanden vil faa dygtige og ansvarlige sagkyndige til sin Raadighed, uden at man lader Entreprise og Kontrol være paa samme Haand. Denne Kontrol bør ogsaa omfatte Reparationer og Administration af Statens Ejendomme, først da kan de bevilgende Myndigheder faa de betryggende Forhold at arbejde under, som de slet ikke har haft og heller ikke har.

Jeg har endelig en Henstilling til den højtærede Undervisningsminister angaaende Arkitektuddannelsen, et Forhold, jeg for øvrigt flere Gange har berørt. Der stilles i Dag intet som helst Krav af det offentlige eller fra anden Side med Hensyn til Udøvelsen af Arkitektvirksomhed. Enhver kan kalde sig Arkitekt uden at have de mindste Forudsætninger for at udøve denne betydningsfulde, samfundsnyttige Gerning, der tilmed angaar et Omraade, hvor de allerfleste, som bygger, ikke kan have Indblik. Staten bør stille Krav om et Minimum af tekniske og praktiske Kundskaber, for at man kan faa Lov til at kalde sig Arkitekt og udøve Arkitektvirksomhed, og først naar det sker, mener jeg, det er fuldt berettiget, at man ogsaa fra Statens Side lovbeskytter dette Navn.

Arkitekterne kalder sig Kunstnere i al Almindelighed, og det skal de have Lov til, men man vil da formentlig spørge: Hvad saa med de øvrige Kunstnere, Malere og Billedhuggere; skal man ogsaa forlange Certifikat for dem? Det mener jeg ikke man skal; de maa have Lov til at udøve deres Virksomhed, som det passer dem. Her kan Samfundet ikke og bør sikkert heller ikke stille noget Krav, de er som saadanne ganske ligegyldige for Samfundet. En Billedhugger kan aldrig komme til at ødelægge mere end den Sten, han hugger i, og en Maler kan aldrig komme til at ødelægge mere end det Lærred eller de Farver, han bruger, og dette Materiale betaler han selv. Helt anderledes med Arkitekter, de administrerer store Dele af Samfundets Midler, og derfor bør Samfundet være mere interesseret i, at de har en Uddannelse, der svarer til det Ansvar, de har. Arkitektuddannelsen bør skilles ud fra Maleres og Billedhuggeres dominerende Indflydelse; Kunstakademiet bør maaske overlades disse Kunstnere helt alene, saaledes at Arkitektuddannelsen ud over den praktiske Uddannelse foregaar under Statens Kontrol paa en særskilt Skole, allerhelst paa Statens tekniske Højskole, saaledes som man gør det i vore Nabolande.

Jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister at tage denne vigtige Sag op til Overvejelse eventuelt ved en Kommission, sammensat af praktisk og teknisk ansvarlige sagkyndige, og holde Malere og Billedhuggere uden for dette Arbejde.

Jensen (Gørding): Den store Beskæftigelsesplan, som Rigsdagen nylig har vedtaget, giver mig Anledning til atter i Aar at gøre det høje Ministerium opmærksom paa, at den Fejltagelse, som Vandbygningsdirektoratet i Sønderborg gjorde sig skyldig i ved Opførelsen af Manødiget, endnu ikke er helt rettet. Det Anlæg, Diget fik, gik man ud fra var det samme, som var anvendt ved Rømødiget. Den efterfølgende Vinter viste imidlertid, at dette ikke passede. Derfor var ogsaa det sydvestlige Hjørne af Diget ved at blive gennembrudt af Havet under en Stormflod. Staten maatte den følgende Sommer udbedre Skaden og paa dette Sted give Diget et bredere Anlæg. Men da der vedblivende er den samme Risiko for Digets modsatte Side, er der gentagne Gange rettet Henvendelse til det høje Ministerium om ogsaa at faa udbedret den Side af Diget og den Del nærmest Slusen. Jeg haaber, at det nu endelig maa lykkes at faa den begaaede Fejl rettet og derved skabt Tryghed hos Befolkningen, saa man derovre tør gaa i Lag med Bebyggelsen af de 10—12 Statshusmandsbrug eller smaa Gaardmandsbrug, som Statens Jordlovsudvalg ligger inde med Jord til derovre. Før denne Sikringsforanstaltning er foretaget, vil det ogsaa være uforsvarligt at bygge.

Jeg haaber yderligere, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder blandt Arbejderne paa Vestkysten vil møde med en Plan om en Dæmning fra Vester Vedsted til Øen. Der foreligger af Vej- og Vandinspektøren i Ribe allerede en fuldt udarbejdet Plan herover. Denne er kalkuleret til en lille Brøkdel af, hvad Rømødiget koster, og denne vil ikke alene skaffe Øens Beboere en sikker Forbindelse med Fastlandet, men — hvad jeg formener er af ikke mindre Betydning — give Anledning til en hurtigere Tilslikning af Vadehavet mellem Øerne derovre. Det drejer sig om flere Tusinde Hektar Land — en virkelig stor Landvinding. Det er mig bekendt, at den forrige Trafikminister interesserede sig stærkt for denne Plan, og Situationen af i Dag synes mig i høj Grad at paakræve, at Arbejde af denne Art tages op netop nu. Fra Befolkningen er indsendt gentagne Andragender om at faa disse paakrævede Arbejder udført, og